

er principalt ønsket, at disse teatre i kraft af de i øvrigt i lovforslaget foreslåede støtteforanstaltninger, der omfatter også disse teatre, jfr. indledningen til nærværende kapitel, skal kunne klare sig uden direkte udbetalt statsstøtte. Bestemmelsen tager derfor primært sigte på ydelse af støtte i akutte nødsituationer og kun subsidiært på ydelse af underskudsdekning bagud sæson for sæson. I de situationer, hvor ydelsen af støtte først og fremmest bliver aktuel, vil der derfor oftest være tale om kriser, hvor øjeblikkelig hjælp er nødvendig, hvis lukning af et teater skal undgås, og bevilling til denne støtte bør derfor optages som en rådighedssum, hvoraf der uden forelæggelse for de bevillende myndigheder kan ydes øjeblikkelig hjælp. Støtten tænkes at kunne ydes både som garanti-tilsagn, som tilskud og som lån, men også ydelsen af tilskud og udbetalingen af garantibeløb, bør normalt betinges af en tilbagebetalingspligt, som bliver aktuel under nærmere angivne omstændigheder, som fastsat i stk. 2. Samtidig med tilsagn om en garanti må det afgøres, om en aktualisering af denne skal have virkning som tilskud eller lån.

Til § 17.

Efter denne bestemmelse, som er ny, kan bevillingshavere, der normalt udnytter bevillingen ved et fast teater, uden særlig ministeriel tilladelse, således som det hidtil har været nødvendigt, udsende tourneur. Det er dog en forudsætning, at bevillingshaveren herved er i forståelse med fællesorganet for tournevirksomhed, der rent faktisk må godkende vedkommendes tourneønske, jfr. at de faste teatre er repræsenteret i dette organs bestyrelse. På tilsvarende måde vil landsdelsscenerne, i hvis opgave indgår tournevirksomhed inden for landsdelen, kunne tournere uden for denne uden særlig tilladelse. I begge tilfælde vil der i overensstemmelse med bestemmelsen om støtte til det rejsende teater i § 15, stk. 1, kunne ydes støtte til gennemførelse af de enkelte tourneur.

Teaterkommissionen anslår i sin betænkning side 65, at udgiften til støtte til de private teatre inden for hovedstadsområdet indtil videre ikke bør sættes til mindre end 250 000 kr. årligt. Man kan tilslutte sig dette skøn. Der er vel sket en ikke ubetydelig forhøjelse af pris- og lønniveauet siden afgivelsen af denne del af betænkningen i 1956, men dette opvejes formentlig af det mindre behov for direkte støtte, som gennemførelsen af lovforslagets støtteforanstaltninger vedrørende teaterbygninger skulle medføre, og af at antallet af teatre, som i givet fald kunne komme i betragtning som kvalificerede til støtte, i dag er mindre end i 1956.

Til kapitel 5.

Teaterbygninger.

Sammenlignet med de øvrige kunstarter er teaterkunsten som ofte nævnt uhyre kostbar. Den kræver således normalt en særlig bygning, et teater, for at kunne dyrkes. For private faste teatre betyder dette, at teaterdriften skal afkaste så meget, at også bygningen kan forrentes og afskrives, og driften burde også til stadighed kunne betale bygningens tidssvarende indretning til teaterbrug.

Disse fordringer har det under den tidligere omtalte vanskelige økonomiske udvikling for teaterdrift her i landet været vanskeligt, og hvad særlig moderniseringsarbejder angår, på det nærmeste umuligt at indfri.

Fra tidligere tider er teaterbygningerne i hovedstaden lagt på populære strøg, hvilket samtidig med at befordre publikumsinteressen har indebåret, at grundpriserne under hovedstadens udvikling er steget så stærkt, at teatrene har haft vanskeligheder ved at indtjene lige så meget til bygningens indehaver, som bygningen eller grunden under andre anvendelsesformer kunne indbringe. Dette forhold var medvirkende til Dagmarteatrets nedlæggelse i trediverne, og det har været medårsag til andre teatres lukning.

Et for et er antallet af de københavnske private teatre gået ned. Teaterbygningsmæssigt er det nu nede på fem, hvad der efter byens størrelse er foruroligende lavt. Imidlertid kan det efter de pågældende teatres placering forudses, at grundprisudviklingen blot inden for en overskuelig fremtid kan gøre det yderst tvivlsomt, om de fortsat kan bestå som teatre, hvis der ikke gribes til særlige sikringsforanstaltninger.

Hvert teater har sit ansigt, således også hvert af de endnu eksisterende private teatre. Hvert teater har i de omgivelser, hvorunder det har virket, oparbejdet en good-will hos publikum, som det har værdi at bevare. Samtidig er byggeudgifterne steget så stærkt i forhold til teatrenes indtjeningssevne, at det ikke på langt nær kan påregnes, at et privat teater, der af hensyn til skuespilkunstens intime karakter næppe i væsentlig grad bør overstige ca. 1 000 pladser, vil kunne forrente og afskrive en i dag nyopført teaterbygning.

Privatteaterdriftens økonomi er endvidere så følsom, at det vil have en ikke uvæsentlig betydning, om bevillingshaverens leje for brugen af teaterbygning i det væsentlige kan indskrænkes til forrentning og afskrivning af den i bygningen anbragte kapital, måske endda på beskedne vilkår, således at bevillingshaveren dermed fritages for også at skulle